

Quick-scan Bergakkerweg 14 Nunspeet

“ Ecologie ”

Dirk Verheij
27 mei 2010

Ecologie

Aanleiding

Het College wil medewerking verlenen aan het verzoek van de heer Marsman om hem de mogelijkheid te bieden zijn sportschool, welke is gesitueerd op het perceel Bergakkerweg 14 uit te breiden met een ontsluiting naar het parkeerterrein. Tevens is men bereid om in dit plan mee te nemen de bouw van vier appartementen en het totale geheel op te laten nemen in het bestemmingsplan *Nunspeet Stationslaan-Oost*.

In deze rapportage wordt verslag gedaan van het onderzoek naar de verspreiding van meer en minder bijzondere planten- en diersoorten op de locatie sportschool Bergakkerweg 14 te Nunspeet.

In het kader van een goede realisering van het bestemmingsplan is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de verspreiding van de natuurwaarden op deze locatie. Speciale aandacht daarbij is, dat er van uitgegaan van soorten is, waarvoor bij eventuele aanwezigheid ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet zal moeten worden aangevraagd.

2 Gebiedsbescherming

Sedert de Natuurschoonwet 1928 zijn gebieden aangewezen ter bescherming van de daar aanwezige natuur. Recentelijk zijn als uitvloeisel van de Europese Vogel-en Habitatrichtlijn zogenaamde Speciale Beschermingszones (SBZ) onderscheiden. Deze gebieden vormen samen het Nederlandse deel van Natura 2000, het Europese netwerk van natuurgebieden.

De Europese richtlijnen bepalen, dat van elk project of plan dat niet direct verband houdt of nodig is voor het beheer van een SBZ, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied een 'passende' beoordeling moet worden gemaakt, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstelling van het hele gebied. Het is de gewoonte om voorafgaand aan deze uitgebreide beoordeling te onderzoeken of er met betrekking tot het initiatief überhaupt broed- en wintervogels, andere planten-, diersoorten en habitattypen, waarvoor de SBZ is bedoeld in het geding zijn.

Bestemming;

Het plangebied maakt **geen** onderdeel uit van een speciale beschermingszone (SBZ) zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrictlijn. Al deze zones samen vormen het toekomstig Europees netwerk van vogel en natuurgebieden, Natura 2000. Buiten de bebouwde kom Nunspeet is het dichtstbijzijnde SBZ. De betreffende locatie is ook **geen** onderdeel van de ecologische hoofdstructuur van Nederland (EHS). Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied ligt op ca. 1,5 km en betreft de speciale beschermingszone (SBZ) Veluwe. Dit gebied is meer dan 90.000 ha groot en omvat alle bossen, heiden en zandverstuivingen van de Veluwe. De Veluwe kwalificeert zich als SBZ onder de Vogelrichtlijn, omdat het gebied behoort tot een van de vijf belangrijkste broedgebieden van: Soort -Wespendief, Nachtzwaluw, IJsvogel, Zwarte specht, Boomleeuwerik, Duinpieper, Grauwe klauwier. De bossen, heidevelden en zandverstuivingen zijn verder van belang als broedgebied voor: Soort -Draaihals, Roodborsttapuit en Tapuit. De verspreiding van de habitats van deze vogels hebben mede de begrenzing van het toekomstige woongebied bepaald.

3 Soortenbescherming;

Niet alleen gebieden ook soorten worden beschermd. Soortenbescherming is vastgelegd in de Vogel- en habitatrictlijn, de conventies van Bonn en Bern, de Natuurbeschermingswet, de Vogelwet en de nieuwe Flora- en faunawet.

Daarnaast worden soorten onderscheiden, omdat ze zeldzaam zijn, hun voortbestaan wordt bedreigd (rodelijst-soorten), representatief of kenmerkend zijn voor een bepaalde (abiotische) situatie (bijv. kwelplanten). De meeste van deze bijzondere soorten zijn niet wettelijk beschermd. Het behoud hiervan is wel een belangrijke factor bij allerlei belangenafwegingen in de ruimtelijke ordening.

Vraagstelling;

In het licht van het bovenstaande zijn daarom de volgende vragen van belang:

- wordt het plangebied gebruikt als (deel-)habitat of corridor door een beschermde of anderszins bijzondere soort, zo ja welke?
- in welke mate is het plangebied van belang voor de lokale populatie van de betreffende soort?
- waaraan moet de verdere uitwerking van het stedenbouwkundige ontwerp voldoen om actuele natuurwaarden zoveel mogelijk te ontzien (mitigeren) en/of eventueel verlies zoveel mogelijk te compenseren?
- moet er voordat de bouwwerkzaamheden beginnen ontheffing van de verbodsbepalingen ex Flora- en Faunawet worden aangevraagd?

4 Quick scan;

Dit verslag is de weergave van een verkennend onderzoek (quick scan).

Een dergelijke voortoets wordt ook uitgevoerd voor projecten, die buiten de eigenlijke begrenzing liggen, maar wier effecten zich mogelijk wel doen gelden op de verderop gelegen natuurwaarden ('externe werking'). N.b. De Europese richtlijnen en de bescherming van de speciale beschermingszones zijn opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet. Deze is sedert oktober 2005 van kracht. Plannen, die van invloed zijn op de natuurlijke gesteldheid van een beschermd natuurmonument zijn vergunningplichtig.

Ook de oude beschermde gebieden vallen onder dit nieuwe regiem.

Soortenbescherming De Flora-en faunawet regelt sedert 2002 de bescherming van een groot aantal planten-en diersoorten. Voor handelingen, die strijdig zijn met de verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving moet ontheffing worden aangevraagd. Bij het aanvragen van een ontheffing moet de initiatiefnemer kunnen aantonen dat het maatschappelijk belang van de ingreep opweegt tegen de verwachte schade.

Er worden 3 categorieën van bescherming (en daarmee toetsingskaders) onderscheiden: **streng beschermd – beschermd -algemeen.**

Om ontheffing te krijgen in het geval van streng beschermde soorten zal de initiatiefnemer moeten aantonen dat er geen alternatief is en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Verder is het aanbevelingswaardig om voorafgaand aan de kap-, sloop- en bouwactiviteiten de beschermde soorten, die het plangebied als (deel)habitat gebruiken te inventariseren en bij gebleken schade en overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora en faunawet (F&f-wet) hiervoor ontheffing aan te vragen.

Bij ruimtelijke ingrepen geldt sedert maart 2005 voor algemene beschermde soorten (categorie 1) een vrijstelling. In deze notitie wordt onderzocht in hoeverre het bouwrijp maken, de nieuwbouw en de functieverandering in strijd zijn met de bepalingen van de Flora- en faunawet en de nieuwe Natuurbeschermingswet en of er dientengevolge ontheffing of vergunning moet worden aangevraagd.

5 **Methode;**

Op 27 mei 2011 is het terrein bezocht om alle beschermde planten en dieren, die het plangebied en directe omgeving bewonen en gebruiken te inventariseren. Daarnaast is in de literatuur en de diverse provinciale beleidsplannen en achtergronddocumenten gezocht naar gegevens over de verspreiding van (beschermde) natuurgebieden en bijzondere (en beschermde) planten-en diersoorten in deze omgeving.

6 **Gebiedsbeschrijving;**

Het plangebied ligt: in het centrum van Nunspeet , Bergakkerweg 14 te Nunspeet en bestaat voornamelijk bebouwing, bestrating welke is gekoppeld aan een oud pand bedekt met pannen. Het perceel biedt een uitermate beperkte ruimte waarbinnen zich planten en dieren zich kunnen vestigen. De zeer schaarse tuinbeplanting bestaat uit wilde wingerd, welke zich hebben gevestigd op een schutting (afschermende werking tussen achtertuin en sportschool). en aan de voorzijde van het pand enkele kleine leilindes. De erfafscheiding bestaat uit een beukenhaag met een hoogte van ca 5 meter. De functie hiervan is een afschermende werking tussen de fitnessruimte en het aangrenzende perceel.

7 **Flora;**

Door het stenige karakter is er weinig ruimte voor de ontwikkeling van planten. De aanwezige vegetatie bestaat uit straatjesgras, paardenbloem, ruit, muur en een verwilderde binnentuin met een weelderige grasgroei. Dit alles zeer kleinschalig

Conclusie: Er zijn **geen beschermde planten aanwezig**.

8 Avifauna:

Door de zeer beperkte oppervlakte aan groen en broedmogelijkheden is ten tijde van het bezoek geen of nauwelijks sprake van een vogelpopulatie. Aangetroffen algemene vogelsoorten zijn: merel, koolmees, pimpelmees. Vermoedelijk afkomstig uit omliggende percelen. (doortrekkend en overvliegend. De enige broedlocatie op het terrein is de beukenhaag welke geschikt is als nestgelegenheid voor o.a. merels.

Conclusie: De broedvogelsamenstelling van het plangebied is **niet aan de orde**

9 Zoogdieren

Er zijn in het plangebied **geen zoogdieren aanwezig die de locatie gebruiken als woon- en verblijfplaats**

Vleermuiswaarnemingen in het plangebied

gewone dwergvleermuis

ruige dwergvleermuis

laatvlieger

9a Monitoring vleermuizen;

Vleermuizen gebruiken de betreffende locatie **niet als woon- en verblijfplaats**. Wel wordt het gebied rondom het plangebied als foerageergebied gebruikt. **Geen verder onderzoek nodig**.

*Extra aandacht voor **Vleermuizen**.*

“Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren met een complex seizoensgebonden landschapsgebruik dat gerelateerd is aan de beschikbaarheid van voedsel. Vleermuizen voeden zich met insecten. Per nacht wordt een grote hoeveelheid insecten gegeten. Vleermuizen zijn aangewezen op een grote diversiteit aan ecotypen, welke een groot constant voedselaanbod opleveren.

Daarnaast zijn vleermuizen afhankelijk van landschapselementen. Door e landschapselementen (bomenlanen, huizenrijen, houtwallen e.d.) kunnen vleermuizen zich oriënteren door middel van het uitzenden van geluiden. Open landbouwgebieden bijvoorbeeld zijn daarom onaantrekkelijk voor vleermuizen.

Vleermuizen verblijven overdag, gedurende het zomerseizoen, in kleine ruimten als spouwmuren of gaten in bomen. Afhankelijk van de soort, bewonen vleermuizen bomen of gebouwen.

Vooraf vrouwtjes zitten bij elkaar, in een kolonie. Hier worden de jongen in groot gebracht.

Vliegrouden en foerageergebieden

Als de schemering valt vliegen de vleermuizen uit en gaan via vaste routen, de vliegrouten, naar de foerageerplaatsen. Soms liggen de foerageerplaatsen en kolonies meer dan 10 km uit elkaar. Op de foerageerplaatsen wordt gedurende de hele nacht gefoerageerd, al vindt dat midden in de nacht minder plaats.

Bij het aanbreken van de dag vliegen de vleermuizen via de vliegrouten weer terug naar de kolonie. De afstand die wordt afgelegd tussen verblijfplaats en foerageergebied hangt voor een groot deel samen met de soort. Grote soorten leggen een grotere afstand af dan kleinere soorten. Dit hangt samen met het feit dat grotere soorten fysiek sterker zijn. Daarnaast hebben grote soorten een lagere echolocatie die verder reikt. Dit betekent dat grote soorten zich ook makkelijker kunnen verplaatsen over langere afstanden.

Herfst en winter.

De paring vindt plaats in de herfst, in tegenstelling tot de meeste andere zoogdieren. De jongen worden in het daarop volgende voorjaar geboren. De vleermuizen leven in de herfst nagenoeg niet meer in kolonies, maar solitair. Voor de paring worden paarplaatsen gebruikt die vaak afwijken van de kolonieplaatsen. Vaak worden in de herfst ook andere soorten en aantallen vleermuizen aangetroffen. Een voorbeeld hiervan is de ruige vleermuis. Deze soort wordt meer in de herfst aangetroffen dan in het voorjaar. Daarnaast worden in de herfst vaak andere foerageerplaatsen gebruikt. De vleermuizen zijn immers niet meer gebonden aan de kolonieplaats.

In de winter houden de vleermuizen een winterslaap op vaste verblijfplaatsen. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van het soort verblijfplaats per soort gedurende de zomer en de winter. De winterverblijfplaatsen zijn donkere koele ruimten met een constant microklimaat.

Afhankelijk van de soort zijn dit gebouwen (bunkers, grotten e.d.) Of bomen. Slechts zeer sporadisch komen winterverblijfplaatsen overeen met zomerverblijfplaatsen.

	<u>Zomer</u>	<u>Winter</u>
Dwergvleermuis	gebouw	ijskelder, groeve
Ruige dwergvleermuis	gebouw/boom	ijskelder, groeve
Laatvlieger	gebouw	gebouw
Rosse vleermuis	boom	boom

10 Amfibieën, reptielen en vissen

Er zijn **geen** amfibieën, reptielen of vissen waargenomen. Bij gebrek aan water is het plangebied is niet geschikt als woon- en verblijfplaats.

11 Ongewervelde dieren

Vliegend hert;
Sprinkhaanachtigen
Vinders

Vliegend hert

Van het vliegend hert is bekend dat het grootste kernverspreidingsgebied van Nederland, van alle betrouwbare waarnemingen afkomstig zijn van de Veluwe. Binnen de verspreidingsgebieden op de Noord-Veluwe zijn duidelijk enkele hotspots te onderscheiden, waarvan twee grote te vinden zijn rond Vierhouten en Elspeet.

Met betrekking tot deze locatie **niet aan de orde.**

Algemene conclusie:

- De onderzoekslocatie heeft **geen** natuurwaarde. Gebieden die zijn beschermd in het kader van de natuurbeschermingswet liggen op geringe afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en infrastructuur.
-
- Aard van de ingreep en omvang ontwikkeling heeft **geen negatief significant effect.**
-
- **Geen vergunning** nodig op grond van natuurbeschermingswet.
-
- Plangebied valt **buiten Ecologische hoofdstructuur.** Geen afname van areaal. Is niet in strijd met streekplan Gelderland 2005
- **nadere inventarisatie vleermuizen** omgeving te saneren **niet noodzakelijk**
- nadere inventarisatie **vliegend hert niet** aan de orde.
- er zijn in het plangebied **geen permanent bewoonde nesten of**
- **belangrijke rust-of foerageergebieden van vogels** aanwezig. Er broeden er vermoedelijk een aantal algemene broedvogels rond deze locatie. Daarom kan men ervan uitgaan dat **geen verbodsbepalingen** worden overtreden (als buiten het broedseizoen wordt begonnen met bouwactiviteiten.)
- in het plangebied komen **geen** beschermde planten voor.
-

Dirk Verheij
28 mei 2011